

תוכנית הקורס ורשימת קריאה לקורס

סמסטר 1 שנה 2024

בית ספר: בית ספר אריסון למנהל עסקים תואר שני M.A. בהתנהגות ופיתוח אר

אתיקה בארגונים

מרצים/ות:

גב' ורד בר vbar@runi.ac.il

עוזרי/ות הוראה:

גב' טל רום tal.rom01@post.runi.ac.il

מספר הקורס:	סוג הקורס:	שעות שבועיות:	נקודות זכות:
28031	שיעור	2	1
דרישות הקורס:	קוד קבוצה:	שפת לימוד:	
עבודה מסכמת	241280311	עברית	

נושאי הקורס

אתיקה הינה תפיסה סדורה של האידיאל המעשי של ההתנהגות, במסגרת מקצועית, שהיא מסגרת מוגדרת של פעילות אנושית מיוחדת (כשר, 1993). הבנתה ויישומה של ההתנהגות המקצועית "האידיאלית" הינה תהליך מורכב המחייב אנשי מקצוע להתמודד עם דילמות ערכיות ואתיות רבות. מחקרים רבים מצביעים על קשר בין התנהגות אתית של מנהלים לבין הביצועים העסקיים של הארגון (Zingales & Sapienza, Guiso) (Wilson & Redondo-Polo, Fier-Cambra 2008).. מכאן שיכולתה של היועצת.ץ להבין ולנכס התנהגות אתית הינה מודלינג התורם הן ליכולתה.ו להפגין התנהגות מקצועית "אידיאלית" והן ליכולתה.ו להקנות לארגון, למנהליו ולעובדיו כלים לעיצוב אקלים ארגוני אתי שהינו קריטי הן לתחושות המחוברות וההוגנות של ההון האנושי והן להצלחתו הפיננסית של הארגון.

הקורס יציע זוויות ראייה פילוסופיות, אישיות ומקצועיות -פרקטיות להבנת מורכבות הנושא בארבעה דגשים עיקריים:

1. דגש על הפסיכולוגיה של הפרט תוך הבחנה בין הערכים, המוסר האישי וההתנהגות.
2. דגש על הבנת החשיבות והמהות של האתיקה המקצועית בקרב יועצות. ארגונים ועובדות.ים בתחומי משאבי האנוש.
3. דגש על הבנת האקלים האתי הארגוני מתוך תפיסת הארגון כישות.
4. דגש על הבנת הקשר של האתיקה וערכי המעטפת החברתית הארגונית והתרבותית (בעבודה עם ארגונים גלובאליים וברב תרבותיות).
- במהלך הקורס נלמד מהי ומתי לפנינו דילמה אתית, ננתח מקרי למידה עכשוויים וגם סוגיות אתיות שהעבודה הווירטואלית שלנו כיועצות.ים מציפה, נבחן את השפעת הווקה וורלד והקשר בינה לבין אקלים אתי ארגוני, נשאל ונבחן כיצד המודע והלא מודע החברתי משפיעים על האתיקה האישית והארגונית ונלמד מודלים שונים לבחינת אתיקה של התנהגות.
- כמו כן, ננתח ובין היכן ואיך היועצ.ת הארגוני מביא ערך מוסף בעולם מתפתח של בינה מלאכותית.
- מחציתו הראשונה של הקורס תתמקד בהבנת האתיקה בדגש על ה"מיקרו"- הפרט/המנהל/האדם מחציתו השנייה של הקורס תתמקד בהבנת האתיקה בדגש על ה"מאקרו"- הארגון/ החברה בה הוא נמצא /קבוצות בינוניות וגדולות.

מטרות הקורס

מטרות הקורס:

1. לבחון את הקשר בין ערכים, אישיות והתנהגות אתית.
2. להבין מתי לפנינו "סוגיה אתית".
3. להיחשף למצבים שונים המזמינים גישות שונות להתמודדות עם דילמות אתיות .
4. לתרגל "פתרון" בעיות אתיות.
5. ללמוד כיצד להוביל תהליך לעיצוב והטמעת אקלים אתי בארגון
6. להעמיק את ההבנה אודות הקשר בין אתיקה, מודע ולא מודע חברתי, ארועים מכוננים: טראומות ותהילות חברתיות נבחרות.

מבנה ציון הקורס

הציון יכיל שני מרכיבים:

- 100% - עבודת קורס שתוגש בזוגות ותהיה מבוססת על חומרי הקריאה, הדיונים והשיחות בכיתה.
- תאריך הגשת העבודה: 10.3.24 עד 23:59 שעון ישראל.

מהי "השתתפות פעילה"?

- א. שיתוף בידע ובתובנות מתוך ניסיונכם.
- ב. יכולת לרפלקציה אדפטיבית.
- ג. יכולת לנילוי עצמי.
- ד. תרומה לקורס/לקבוצה על ידי העלאת שאלות, רעיונות, הצעות.
- ה. פתיחות ללמידה ולרעיונות.
- ו. לקיחת אחריות אישית על תהליך הלמידה וההתפתחות לאורך הקורס.

תפוקת למידה

1. להבין את הקשר (עיתים הניגודי) בין ערכים, אישיות והתנהגות ומכאן את המורכבות באבחון ובעבודה עם סוגיות אתיות עם פרטים/קבוצות וארגונים.
2. לדעת לזהות "סוגיה אתית" ולהבין מה צריך "לעשות".
3. ללמוד כיצד להוביל תהליך של פיתוח והטמעת אקלים אתי בארגון.

שעות קבלת מרצה

על פי בקשה ובתאום מראש.

שעות קבלת מתרגל

על פי בקשה ובתאום מראש.

פרטי עוזר הוראה

טל בן ארי MA

הערות נוספות

במידה / ובשיעורים שהקורס יועבר וירטואלי יש להשתתף עם מצלמה ולדאוג לאודיו ולוידאו תקינים. אין לאחר (אלא אם בקשתם וקבלתם אישור חד פעמי). איחור מעבר לעשר דקות יחשב כהיעדרות.

תאריך	נושא	רשימת קריאה	ה
		מבואות לאתיקה - פרופסור כשר אסא	
		מומלצת קריאה בספר כולו. פרטים ספציפיים	
		יפורטו בהמשך	מחציתו הראשונה של
		קיים באוסף הספרייה , קיים גם בפורמט	הקורס תתמקד
	מהי אתיקה? מהי אתיקה	דיגיטלי בהוצאת מאגנס.	בהבנת האתיקה
	מקצועית?		בדגש על ה"מיקרו"-
1	מדוע אנשים טובים עושים מעשים רעים?	Albert Bandura discusses Moral Disengagement https://www.youtube.com/watch?v=JjuA4Xa7uiE	הפרט/המנהל/האדם מחציתו
			אודות
		Albert Bandura discusses Moral Disengagement https://www.youtube.com/watch?v=JjuA4Xa7uiE	
2	מדוע אנשים טובים עושים מעשים רעים?		
	ניתוח מקרי למידה		
	אבחון והבנה מהי סוגיה	https://www.scu.edu/ethics/focus-areas-business	עבודה בקבוצות
3	אתית ארגונית?	ethics/resources/case-on-executive-integrity	
			מחציתו השנייה של
			הקורס תתמקד
	אבחון והבנה מהי סוגיה		בהבנת האתיקה
4	אתית ארגונית?		בדגש על ה"מאקרו"-
			הארגון /קבוצות
			בינוניות וגדולות

א.מהו אקלים אתי בארגונים

וכיצד מטמיעים אותו? Practical Steps for Creating a Compliant Tone
in the Middle

5 ב. מי הם סוכני "האקלים
האתי" בארגונים? עם מי

Dec 2015

עובדים?

By Dr. Marsha Ershaghi Hames

6

7

ספרים מומלצים לקריאה:

חומרי קריאה נוספים יועלו לאתר הקורס בתחילת הסמסטר ועל פי המטלות.

ספרים מומלצים לקריאה:

- בר ו. (2021) הפיצול השלם - דיסוציאציה שפירה בקבוצות ובארגונים. רסלינג: תל אביב.
- הספר חוקר פתולוגיות ארגוניות ובין השאר נתקים מוסריים. נמצא בספרייה.
- נענן ח. (2008) פנימדיבור. הוצאת הקיבוץ המאוחד: בני ברק.
- הספר חוקר את תפיסתו של עמנואל לוינס אודות משמעות והקשר של ה"אחר" בחיינו והאתיקה.
- כשר א. (2009) מבואות לאתיקה. מאגנס: תל אביב.
- הספר מציג ומסביר היטב את מונחי האתיקה ואת מורכבותה. נמצא בספרייה ובדיגיטלי.
- לוי ז. (1997) האחר והאחריות: עיונים בפילוסופיה של עמנואל לוינס / זאב לוי. מאגנס.

חומרי קריאה נוספים יועלו לאתר הקורס בתחילת הסמסטר ועל פי המטלות.

תאריכים

ימי שישי	ימי שני

26.1.2024	22.1.2024
2.2.2024	29.1.2024
9.2.2024	5.2.2024
16.2.2024	12.2.2024
23.2.2024	19.2.2024
16.12.22	12.12.22

הנושאים ילמדו באותו רצף נושאים ורשימות קריאה בשני הקורסים עם התאמות לישות הקבוצה ולדינמיקה.

- חומרי קריאה נוספים ומצגות יועלו לאתר הקורס על פי השיעורים ועל פי המטלות .
- ספרו של אסא כשר - מבואות לאתיקה, המופיע בסילבוס למעלה, מומלץ לקריאה במלואו. פרקים נדרשים לקורס יפורסמו בהמשך.
- כל קורס יכלול הרצאת אורח אחת - TBD.